

Statistisk analys

Lena Eriksson
Analysavdelningen

08-5630 8671
lena.eriksson@hsv.se
www.hsv.se

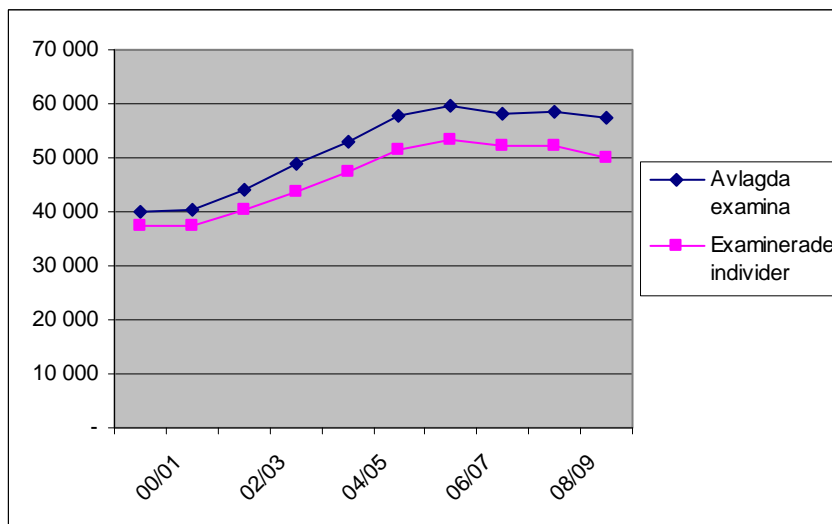
2010-02-16 2010/4

Fortsatt minskning av antalet avlagda examina i högskolan

Antalet avlagda examina i högskolans grundutbildning – numera utbildning på grundnivå och avancerad nivå – ökade under perioden 1999/2000 – 2005/06 från 40 000 till 60 000. Därefter har antalet sjunkit något och uppgick till 58 000 under läsåret 2008/09 vilket var en svag minskning jämfört med föregående läsår.

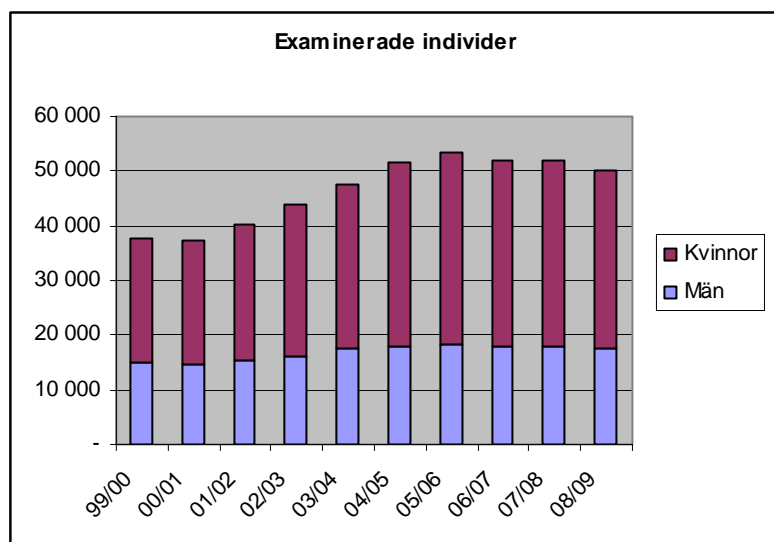
Minskningen består helt av att antalet avlagda yrkesexamina minskade, medan de generella examina ökade. Av yrkesexamina minskade antalet avlagda lärarexamina mest, med 20 procent. Bland de generella examina ökade både kandidatexamen och den nya masterexamen påtagligt.

Under den senaste tioårsperioden har det blivit alltmer vanligt att studenterna tar ut en generell examen (kandidat- magister- eller masterexamen) på samma meriter som en yrkesexamen vilket medför att antalet utfärdade examina är betydligt fler än antalet examinerade individer. Lsåret 2008/09 examinerades 50 000 studenter, medan antalet utfärdade examensbevis var 8 000 fler, dvs. 58 000. Såväl antalet examinerade individer som antalet utfärdade examina har minskat sedan läsåret 2005/06.

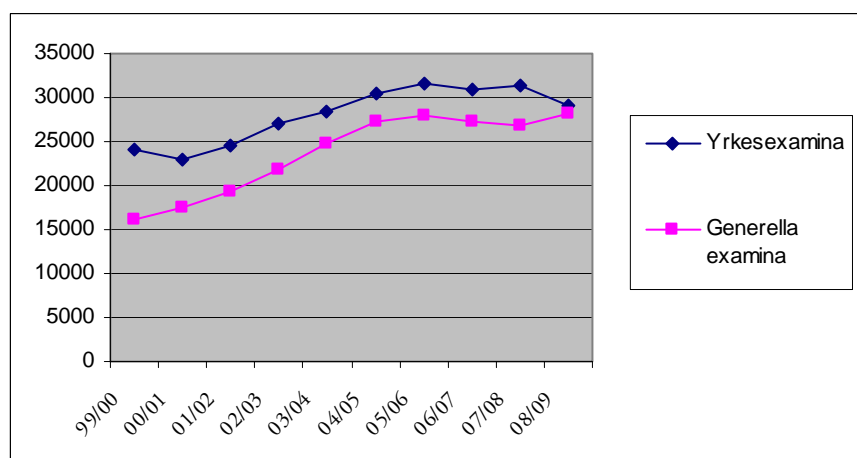

Lsåret 2008/09 utgjorde kvinnorna 65 procent av de examinerade individerna och männen således endast 35 procent. För tio år sedan var 60 procent kvinnor av de examinerade. Förklaringen till att kvinnorna utgör nästan två tredjedelar av de studenter som avlägger examen är bl.a. att kvinnorna utgör 60 procent av samtliga studenter och

dessutom tar en större andel av kvinnorna än av männen ut examen. Se vidare *Mått för genomströmning i utbildning på grund- och avancerad nivå*, Höskoleverket, Rapport 2009:29 R.

Det är framför allt de generella examina som har ökat under den senaste tioårsperioden. Sedan läsåret 1999/2000 har antalet utfärdade generella examina ökat med 76 procent, medan antalet utfärdade yrkesexamina har ökat med 20 procent under samma period. Denna utveckling innebär att antalet utfärdade generella examina nu är ungefär detsamma som antalet utfärdade yrkesexamina – 28 200 respektive 29 000 läsåret 2008/09. I uppgifterna ingår även de inresande studenterna som avlagt examen vid ett svenskt lärosäte. Eftersom en majoritet av de inresande studenterna som kommer på egen hand till Sverige, s.k. *free movers*, är män, skulle andelen kvinnor bland de examinerade bli större än 65 procent om man exkluderade de inresande studenterna.

Det är kvinnorna som står för ökningen av antalet avlagda yrkesexamina under den senaste tioårsperioden. Antalet yrkesexamina som har avlagts av män har minskat något under perioden. När det gäller de generella examina stod kvinnorna för två tredjedelar av ökningen och männen för en tredjedel.

	Kvinnor			Män		
	1999/00	2008/09	Förändring	1999/00	2008/09	Förändring
Yrkesexamina	14 748	20 185	5 437	9 341	8 831	-510
Generella examina	9 567	17 522	7 955	6 479	8 831	2 352

Kandidatexamina ökar mest av de generella examina

Det senaste läsåret, 2008/09, ökade antalet utfärdade generella examina med fem procent jämfört med läsåret 2007/08. Det var främst kandidatexamina som ökade, med närmare 1 300 eller nio procent, men även den nya masterexamen, som infördes 2007, ökade med 1 000 utfärdade examina, vilket innebär en ökning med närmare 300 procent. Under den senaste tioårsperioden har de generella examina totalt ökat med 76 procent. Även under tioårsperioden står kandidatexamen för den största ökningen med nästan 6 500 examina. Ungefär hälften av alla kandidatexamina läsåret 2008/09 utfärdades inom ämnesområdet samhällsvetenskap och juridik.

	1999/00	2007/08	2008/09	Förändring 07/08-08/09	Förändring 10 år
Högskoleexamen	671	1 177	1 209	32	538
Kandidatexamen	8 548	13 756	15 019	1 263	6 471
<i>Magisterexamen djup</i>	6 827	9 592	7 516	-2 076	
<i>Magisterexamen bredd</i>	-	1 720	892	-828	
<i>Magisterexamen (2007)</i>	-	238	2 265	2 027	
Magisterexamen totalt	6 827	11 550	10 673	-877	3 846
Masterexamen	-	338	1 340	1 002	1 340
Totalt generella examina	16 046	26 821	28 241	1 420	12 195

En förklaring till ökningen av antalet avlagda kandidatexamina det senaste året kan vara införandet av de tre nivåerna i den svenska högre utbildningen 2007 och att det numera krävs en kandidatexamen – eller yrkesexamen eller utländsk examen – för tillträde till magister- och masterprogram, som är generella program på den avancerade nivån.

I 2007 års examensreform infördes också konstnärliga examina som en egen examenskategori, bestående av konstnärlig högskole-, kandidat-, magister- respektive

masterexamen. Läsåret 2008/09 utfärdades totalt 285 konstnärliga examina varav drygt hälften var konstnärliga kandidatexamina.

Lärarexamina och civilingenjörsexamina minskade 2008/09

Det totala antalet yrkesexamina minskade läsåret 2008/09 med fem procent jämfört med föregående läsår. Det ser dock olika ut för olika examina. Den största yrkesexamen – lärarexamen – hade den största minskningen med nästan 2 000 färre examina 2008/09 än 2007/08. Det innebär en minskning med 20 procent på ett år. Ser man dock på hela tioårsperioden 1999/2000 – 2008/09 var antalet lärarexamina 25 procent större 2008/09 jämfört med 1999/2000.

Den näst största yrkesexamen – sjuksköterskeexamen – ökade det senaste året med nio procent jämfört med föregående år och jämfört med läsåret 1999/2000 var antalet utfärdade examina 41 procent fler 2008/09.

Den omvända utvecklingen gäller för den tredje största yrkesexamen – civilingenjörsexamen. Antalet utfärdade civilingenjörsexamina minskade nämligen med 559 eller 14 procent det senaste läsåret jämfört med föregående läsår. I förhållande till 1999/2000 utfärdades tio procent färre civilingenjörsexamina 2008/09. Utvecklingen under tioårsperioden har varit att antalet civilingenjörsexamina ökade mellan åren 1999/2000 och 2005/06 för varje år och läsåret 2005/06 utfärdades närmare 4 700 civilingenjörsexamina för att därefter i snabb takt minska till cirka 3 400 det senaste läsåret. Om man utgår från hur antalet nybörjare förändrades för cirka fem år sedan kommer antalet civilingenjörsexamina att fortsätta att minska de närmaste två åren.

Till detta kommer att antalet högskoleingenjörsexamina läsåret 2008/09 var drygt 20 procent färre än för tio år sedan. Dock ökade antalet utfärdade högskoleingenjörsexamina något det senaste läsåret jämfört med läsåret innan. Minskningen av nybörjare och därmed examinerade beträffande såväl lärarexamen som civilingenjörsexamen och högskoleingenjörsexamen beror på ett tidigare svagt intresse bland sökande för dessa utbildningar.

I nedanstående tabell visas antalet utfärdade examina läsåret 2008/09 för de tio största examina, dels jämfört med föregående läsår, dels jämfört med läsåret 1999/2000, dvs. för tio år sedan.

	1999/00	2007/08	2008/09	Förändring		Förändring	
				07/08-08/09	%	10 år	%
Lärarexamen	6 433	10 020	8 061	-1 959	-20%	1 628	25%
Sjuksköterskeexamen	3 012	3 883	4 234	351	9%	1 222	41%
Civilingenjörsexamen	3 798	3 972	3 413	-559	-14%	-385	-10%
Specialistsjuksköterskeexamen ¹⁾		1 971	1 949	-22	-1%	1 949	
Högskoleingenjörsexamen	2 322	1 748	1 810	62	4%	-512	-22%
Socionomexamen	841	1 699	1 741	42	2%	900	107%
Läkarexamen	838	955	983	28	3%	145	17%
Sjukgymnastexamen	474	517	500	-17	-3%	26	5%
Specialpedagogexamen	569	541	416	-125	-23%	-153	-27%
Psykologexamen	283	455	415	-40	-9%	132	47%

1) Specialistsjuksköterskeexamen infördes 2001

Antalet utfärdade läkarexamina ökade det senaste året med tre procent i förhållande till föregående år. De första åren av 00-talet minskade antalet utfärdade läkarexamina men från och med läsåret 2004/05 har antalet läkarexamina ökat varje år, i enlighet med regeringens budgetförslag i flera budgetpropositioner under 00-talet. Ökningen mellan 2004/05 och 2008/09 är 28 procent, men jämfört med läsåret 1999/2000 var antalet läkarexamina 17 procent högre 2008/09.